JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. Zaturdag 27 Januarij. N°. 8.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... f 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór postdag.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

LET WEL!

De Uitgever dezes verzoekt beleefdelijk de ter plaatsing aan te bieden advertentiën, des Woensdags en Zaturdags vóór *half twaalf ure* ter drukkerij te doen bezorgen, kunnende diegenen, die na dien tijd worden aangeboden, ten gevolge der vermeerderde oplage, niet meer in het nommer van dien dag worden opgenomen.

W. BRUINING.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Uit 's lands dienst, de gewezen officier der genie *K. H. van Zadelhoff*, thans belast met het toezigt over den waterstaat en 's lands gebouwen te Macasser.

Ter Westkust van Sumatra

Benoemd:

Tot assistent-resident in de Lima Poeloh Kotta, Padangsche bovenlanden, de controleur der 1 klasse *K. F. Stijman.*

Tot secretaris van de residentie Padangsche bovenlanden, tevens vendumeester aldaar, de secretaris van de residentie Tappanolie *S. Serlé.*

Tot secretaris van de residentie Tappanolie, tevens vendumeester aldaar, de controleur der 1 klasse *P. Severijn.*

Tot controleurs der 1 klasse:

te Singkel, residentie Tappanolie de controleur der 2 klasse in de Danau-districten *L. B. van Polanen Petel.*

te Padang Pandjang, onder Batipo, residentie der Padangsche bovenlanden, de controleur der 2 klasse *T. Schenk.*

Tot controleurs de 2 klasse:

te Baros, residentie Tappanolie, de controleur der 3 klasse aldaar, *A. J. C. Coets van Baggen.*

in Ankola en Siepierok, residentie Tappanolie, de controleur der 2 klasse te Singkel *K. J. Jellenghaus.*

in de Ophir districten, assistent-residentie Aijer Bangies, de controleur der 3 klasse in de Toedjoe Loera's en VIII Kotta's *S. Locker de Bruine.*

in de XX Kotta's, residentie Padangsche bovenlanden, de controleur der 3 klasse aldaar Mr. *W. H. Hennij.*

Ter beschikking van den resident van Palembang, de 2 commies ter algemeene rekenkamer *F. E. P. van den Bossche*, ambtenaar der 3 klasse.

Militair Departement.

Ontslagen:

Eervol, uit de betrekking van kapitein, plaatselijken adjudant te Soerabaya, de kapitein der infanterie *G. F. Giltaij.*

Benoemd:

Bij de staven in de Militaire Afdeelingen op Java.

Tot kapitein chef van den staf in de 2de militaire afdeeling, de kapitein der infanterie in die afdeeling *T. C. J. Croesen.*

Tot 1 luitenant-adjudant, van den generaal-majoor, kommandant der 2de militaire afdeeling, de 1 luitenant van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling *G. L. C. Tikon.*

Tot adjudant van den kommandant der troepen te Willem I; de 2 luitenant van het 4de bataillon infanterie *W. N. Verlegh.*

Bij de Plaatselijke staven.

Tot plaatselijken kommandant te Soerabaya. de luitenant-kolonel *L. C. Magnin*, van het 2de bataillon infanterie.

Tot plaatselijken adjudant ter zelfde plaatse, de 1 luitenant van het 3de bataillon *H. H. G. Peltzer.*

Tot plaatselijken adjudant te Samarang, de 1 luitenant *F. Vrooland*, van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling,

Tot plaatselijken adjudant te Willem I, de 1 luitenant *P. A. Muller*, van het 2de bataillon infanterie.

Bevorderd:

Bij het wapen der Artillerie.

Tot kapiteins:

bij het personeel, de 1 luitenant van het personeel, *J. Welter.*

bij het materieel, de 1 luitenant van het materieel *J. G. A. Kempees*, met bepaling dat hij belast zal blijven met de functie van constructeur bij den artillerie constructie winkel te Soerabaya.

Bij het Regiment Oost-Indische Cavallerie.

Tot 1 luitenant, de 2 luitenant van het regiment *P. van der Putt.*

Advertentiën.

Landmail voor Februarij.

De Directeur der Posterijen herinnert belanghebbenden, dat het mail-stoomschip, naar Singapore voorloopig slechts éénmaal 's maands en in Februarij den 10den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Vrijdag den 9den Februarij:

a. des avonds ten acht ure, die voor Europa, Britsch-Indie, China enz., enz.;

b des middags ten één ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De resident van Batavia, maakt bekend dat, ingevolge de door den directeur der producten en civiele magazijnen gestelde en in de *Javasche Courant* van den 20 Januarij jl. No. 6 geplaatste voorwaarden, door hem op Dingsdag den 6 Febr. aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, publiek zal worden uitbesteed de overvoer, van Bandjermassing naar Amboina, eener hoeveelheid van 1000 (*duizend*) ton steenkolen.

Vendutiën.

Op Maandag 29 Januarij, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Op Dingsdag 30 Januarij, in het locaal van het collegie van boedelmeesteren.

Op Woensdag 31 Januarij, voor een huis op Salemba, voor rekening des boedels van wijlen den weledel gestr. heer mr. *Bouricius.*

Op Donderdag 1 Februarij, voor de woning van den weledel gestrengen heer kapitein *Netscher*, in het artillerie-kampement.

Op Vrijdag 2 Februarij, voor het Molenvliet, tegenover de Prinsenlaan.

Vertrekkende Personen.

De majoor *Nack.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 18 tot en met den 25 Januarij 1855.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *A. Guijot*, uit Nederland. — *J. A. Hendriksen*, van Tagal. — *J. K. Bruijnsels*, van Port Philip. — *D. G. van van der Pauw*, van Rotterdam. — *D. Huijsers*, van Cheribon.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *J. F. Audineau*, van Samarang. — *E. H. Bletterman*, van Cheribon. — Mr. *A. Gevers*, van Bandong.

MARINE HOTEL. *W. Ouwehand*, van Sydney. — *L. J. J. Richelle*, van Amsterdam. — *G. F. P. Gebius*, *Ab bink*, van Soerabaija — *J. A. L. den Ouden*, van de reede. — *H. G. van der Star*, *C. E. Baron van Heeckeren tot Walien.* — *A. Neuman*, van Amsterdam.

JAVA HOTEL. *L. van der Bor jr.*, *F. H. Schmidt*, *en Schafer*, *H. Couperus*, *D. Grawford*, van Soerabaya. — *W. A. Zelle*, van Nieuwdiep. *C. Gardner*, van. Samarang.

HOTEL WILLEM II. *A. F. G. de Pinéda*, — *van der Meijden*, van Ngawie. — *A. L. F. Veenhuijzen*, van Soerabaya. — *Frantman*, *Montkien*, *de Wolff*, *van Westeroode*, *Peeters*, van Samarang. — *P. J. T. Hooft*, van Utrecht. — *D. K. H. van den Hurk*, *A. de Graaf*, van Harderwijk. *W. L. van Ark*, van Ontrust.

DE BLAAUWE HOEVE. (*vervolg*)

En de blonde *Hanna* van weleer mogt wel kracht bidden van boven, om het kruis te torschen, dat der droeve *Hanna* van heden op de nog zoo jeugdige schouders was gelegd; zij, even als vrouw *Blom*, had alle hare illusiën verloren, alle hare idealen waren als in rook opgelost. Maar vrouw *Blom* had er nog eenige mogen behouden, tot de dagen der grijsheid waren aangebroken; hare twintig jaren had ze zien verdwijnen, toen ze nog nauwlijks door hare verbeelding in het leven waren geroepen. Met een jeugdig hart in de borst een berg van leeds te moeten dragen, dat is bijna nog bitterder, dan wanneer de grijsheid dien last torschen moet. En of haar last een zware was, vraag het haar af, die weet, dat ze zich bedrogen ziet in wat haar het dierbaarst is en het naast aan 't harte ligt.

Korte weken na haar huwelijk — en vrouw *Blom's* scherpziend oog had het ook nog moeten aanschouwen, als of ze alreede niet zwaar genoeg was beproefd — korte weken na haar huwelijk was het reeds blijkbaar, dat *Jacob* haar veronachtzaamde. 't Was hem aan te zien, dat hij er spijt van had zóó vroeg getrouwd te zijn. Was hij de eerste dagen al eens meer te huis gebleven dan vroeger zijn gewoonte wel was, spoedig was het voor wien naauwkeurig hem gadesloeg, merkbaar, dat hij zich nog niet wist te houden als een getrouwd man. Het duurde niet lang, of eerst een paar malen in de week, later wat drukker, liep hij 's avond als een hoenderdief den weg op, en zocht »de jongens'' in de herberg. Zondags middags sloeg hij dikwijls eene kerkbeurt over, om met zijne vrienden te gaan kegelen, en op het laatst kwam »de baas van de blaauwe hoeve'', zoo als men hem in de wandeling noemde, zelden meer in 's Heeren huis. Het ergst was, dat hij nu ruimte van geld kreeg; hij moest uitgaven doen en gelden innen; vroeger had hij niets dan zijn weekgeld. en ging toen het geld hem reeds als water door de vingers, nu bleef het er ook niet aanhangen. En toen vrouw *Blom* het hoofd nederlegde, verbeterde het er niet op. De eerste dagen was het wel wat stiller; maar, zoo als hij zich uitdrukte, »hij was geen huismusch, en als hij altijd binnen moest zitten, dan was het zijn dood.'' En hij scheen benaauwd voor den dood te zijn; want hij ging hoe langer hoe meer uit, en gaf bitter weinig acht op zijne zaken, *Hanna* werd met den dag moeijelijker ter been; vrouw *Blom's* dood had er geen goed aan gedaan, en toen de ure van hare bevalling naderde, had zij een moeijelijk kraambed. Maar God spaarde moeder en kind. In 't eerst was *Jacob* zeer ingenomen met den kleinen »*Thijs.*'' zoo als ze het zoontje gedoopt hadden, ter herinnering, aan den afwezigen vriend; maar, zoo als alles bij hem, het nieuwtje was er spoedig bij hem af en daar het een onrustig kind was, werd dit voor hem een reden te meer om, als hij zijn kans goed zag, »naar buiten te loopen'', zoo als hij het noemde. Was hij in Gods naam maar altijd buiten gebleven; maar die ambitie voor de vrije natuur scheen hij hem ook het regte niet te wezen; want hoe weinig »huismusch'' hij ook wezen mogt, hij scheen toch een musch te zijn, die gaarne in eene gelagkamer nestelde. Of het zijn schuld was of niet, maar, om alle rampen te voltooijen, de oogst viel hem tegen, de lasten werden ook zwaarder, het kraambed van zijne vrouw had hem ook al geld gekost, en *Hanna* wist zeker. dat wat *Thijs* niet had kunnen vinden, hij dat daarentegen spoedig gevonden had, want voor dat het jaar ten einde was, stond er al een verband op de hoeve. Zijne volmagt was nooit uit zijn zak. en alles pleitte er voor, dat hij er gebruik van maakte. Toen de winter kwam, zat hij altijd 's avonds en dikwijls 's middags, omdat er dan, naar zijn zeggen, toch hoegenaamd niets te doen viel, in de herberg. Veel soldaten trokken er door. die hunne regimenten rejoigneren moesten. en hij had nooit meer genoegen, dan wanneer hij bij deze zat te praten, dat steeds van spelen en niet minder van drinken vergezeld ging. Als hij dan 's avonds met een berooid hoofd en eene leêge beurs te huis kwam, en *Hanna*, hoe veel ze ook deed om den vrede te bewaren, zich niet in kon houden, hem wees op de toekomst, en hem voorhield wat van zulk een leven het einde moest zijn,

La Soussignée vient de recevoir

un grand assortiment de Jaconas, Velour noir en piéce, Bas de soie noir, Chaussettes soie pour hommes, Souliers dorés et lagués, Parfumeries hygiènique, Odeurs, Vinaigre, Poudre dentifrice. Savon pour barbre, Poudre à la violette et Brasses à dents.

(294) PEROLINE, LE GAIGNEUR.

J. LEJEUSNE

vient de recevoir un grand assortiment de Nouveautés.

Jaconas et Organdis imprimés, Robes de Tarlatane avec applications, Mousseline unie fine, Mantilles noires et de couleurs, Chemisettes et Manches assorties, Manches de Guipure, Canetons pour dames et enfants, Colliers et Coiffures de filet, Bracelets en ruban et Colliers assortis, Ceintures Pompadour, Rubans de Satin uni, Guirlandes nouvelles, Camélias, etc., etc., Coiffures en plumes, Gants de soie unis et lerodés (blancs, noirs et de couleurs), Mitaines filet noir uni, et brodé en jais, Mitaines filet d'enfants, Rubans de velours noir uni, Peignes, forme nouvelle, Bas de fil d'Écosse, Vraies Dentelles et Valenciennes, Satin blanc et Taffetas noir, Châles imitation cachemire, Souliers de Satin blanc. Chapeaux de Paille d'Italie pour petits garçons. (218)

MAGASIN DE NOUVEAUTÉS
á Ryswyk.

Sont arrivées par la Malle les Marchandises suivantes

(Soieries) Damas Brochés pour robes, blanc, bleu, rose, mode et gris, Taffetas Brochés, noir et blanc, Robes à dispositions (haute nouveauté), Moire blanche, Moire noire differentes qualités. Taffetas noir fin grande largeur, Gros de Naples et Satins divers, Garnitures pour chaque robe, assortiments de Rubans nouveaux en toute nuances, Passementries et Velours de coupés nouveaux dessins, Casquettes pour enfants, Gants de soie, Cravates noires, Corsets en coutil Français, avec buses et baleines *f* 15, Fils d'Ecosse et fils d'Irlande de tous les numéros, Fleurs nouvelles et Coiffures de mariées, Robes du Japon gris-perle violons avec leur archet *f* 15, Violons de Paris, imitation Guarnerius, Stradivarius et Amati, Méthodes d'instruments et de chant.

(227) J. COQUELIN, à Ryswyk.

KOOLTEER

tegen verminderde Prijzen. Verkrijgbaar bij

(194) PLUMP & Co.

E. Rinehon

heeft direct van Parijs ontvangen Zwarte en Witte Heeren- en Kinderhoeden, Balvesten, fijne Tricots, Glacé Handschoenen, geborduurde Chimisets, echte Blondes en zeer fraaije Meisjeshoeden, in verschillende soorten.

24 Januarij 1855. (197)

Samarangsche Rottingstoelen in verschillende Soorten.

(195) Bij PLUMP & Co.

PATENT BRAND-WAARBORGKASTEN.

(228) METZENDORFF, WILMANS & Co.

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

Eene aanzienelijke partij gemaakte **Heeren kleederen**, zeer Smaakvol, volgens de laatste Parijsche modes en voor dit klimaat vervaardigd, als:

Zeer fijne zwart laken Rokken met zijde gevoerd	à *f*	30,—
» » » » zonder zijden voering	»	25,—
» zwart laken Paletots met zijde gevoerd	»	30,—
» » » » zonder zijden voering	»	25,—
» zwart laken Pantalons............	»	15,—
» gekleurd casimir »	»	12,—

Tegen bovengestelde prijzen à contant te bekomen.

(165) LOURAN & VAN WALCHREN.

Eau de Cologne,

marquée H. & S., trois flacons dans la caisse, Savon parfumé, Satin, bleu ciel, blanc, rouge, vert, Tarlatane, divers nuances, dito broché, Evantails blancs, Garnitures de Bourses, Etoffes de laine.

(178) Chez M. JANET.

GROOT RIJTUIGEN FABRIEK
VAN
ZAKARA EN AUDINEAU
TE BATAVIA.

De ondergeteekenden hebben de eer het publiek mede te deelen, dat zij nieuwelings uit Frankrijk hebben ontvangen, halfsleete, zeer ligte en goedkoope reiswagens, als ook eene groote, verscheidenheid van voortreffelijke lantaarns en verwen voor rijtuigen. In hun magazijn zijn steeds voorhanden en groote verscheidenheid van prachtige rijtuigen naar de laatste Fransche mode, zooals Coupé's Calèches, Mylords enz. enz., allen van eene ligte en hechte zamenstelling, wordende voor twee jaren gewaarborgd, bekleedselen voor rijtuigen, springveeren, assen, kapleder, zijden passement, laken, enz., enz. Het herstellen van rijtuigen, door de afwezigheid van den heer *Audineau* opgehouden, zal weder hervat worden tegen zeer billijke prijzen en op de spoedigste en hechtste wijze.

(209) ZAKARA & AUDINEAU.

Bij de Ondergeteekenden zijn te bekomen:

Superieure Engelsche en Fransche Piano's.
IJzeren Geldkisten.
Decimale Weegschalen en Gewigten.
Geweeren, Buksen, Revolver en andere Pistolen.
Superieur Engelsch Kruid.
Hang-, Tafel-, Kantoor- en Kroonlampen.
Bendy- en Wagentuigen.
Heeren en Dames Zadels.
Patent Leuningstoelen.
Nagemaakt Leder voor het bekleeden van Meubelen, Rijtuigen, enz.
Schilderijen.
Behangsel Papier.
Galvanische Kettingen.
Chinesche Koffers in stellen van 4 en 5.
Hoeden, Hemden, enz.
Linnen voor Jassen, Pantalons, enz.
Chinesche Tuinstoelen.
Tulp en Hyacinthen Bollen, enz., enz.

(190) JOHN PRYCE & Co.

Vergulde Lijsten

voortdurend te bekomen bij

(157) H. M. VAN DORP, te Batavia.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn het meest zekerwerkende middel dat ooit bekend is geweest in gevallen van jicht, zinkingen, enz. Uittreksel uit eenen brief van den heer Thomas Wijborn, drogist te Eton, gedagteekend 26 April 1853, aan den professor Holloway: »Mijnheer! Er is onlangs een geval ter mijner kennis gekomen hetwelk, zoo ik vermeen, verdient bekend te worden. Een arm man alhier leed zoo sterk aan verouderde zinkingen, dat de eene zijde van zijn ligchaam geheel verlamde, en hij onafgebroken sterke pijnen gevoelde. De geneesheeren van het Westminster hospitaal, onder wier behandeling hij was, verklaarden hem ongeneesbaar, doch door het gebruik van uwe Zalf en Pillen is hij genezen en heeft zijne vorige krachten geheel herkregen.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à............	*f* 1,—,	*f* 3,—	en *f* 5,—
Potjes Zalf à...............	- 1,—,	- 3,—	» - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

TOOVERLANTAARNS

bijzonder groot en fraai te bekomen bij

(158) H. M. VAN DORP, te Batavia.

REVALENTA ARABICA.

Op nieuw ontvangen 1000 Blikken.

(127) VAUPEL & Co.

Kamers te Huur.

(208) Adres den heer VAN DORP.

TE HUUR:
Eene Melkgevende Ezelin.
TE BEKOMEN:
Droog Gras of Hooi.

Bevraagbaar bij

(201) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

TE HUUR Met primo Februarij aanstaande een Huis bewoond en te bevragen bij *G. Buis* op Bazaar Baroe. (188)

TE HUUR tegen 1 Februarij een nieuw gebouwd Steenen Huis met 4 kamers, 2 steenen bijgebouwen met logeerkamers en stalling voor 6 paarden, gelegen te Meester Cornelis. Te bevragen bij den heer *Chun*, qq. (186)

TE HUUR Het Huis gelegen op Molenvliet, laatst bewoond door den heer *J. F. Tentée.*

Te bevragen bij

(2129) VAUPEL & Co.

TE KOOP Het Perceel No. 97, bij de verponding geregistreerd onder No. 3805, blok L, deel 20, gelegen op Goenoeng Saharie, gang Kadiman.

Adres

(214) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

TE KOOP Het Perceel No. 43, bij de verponding geregistreerd onder No. 8061, blok M, deel 3, gelegen in de gang Kamayoran. Adres

(215) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

TE KOOP 10 stuks fraaije Koebeesten van Bengaalsch ras, waaronder 2 Stieren en 4 bezette.

(216) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

TE KOOP Eene fraaije Engelsche Reiswagen te bevragen bij

(189) JOHN PRYCE & Co.

Societeit de Harmonie.

Thé dansant op Donderdag den 1sten Februarij aanstaande, des avonds ten 8 ure.

De Secretaris,

(230) D. W. SCHIFF.

Wordt gevraagd eene **GOUVERNANTE**, in staat tot het geven van onderwijs in de Fransche taal en in de Muzijk. Adres onder lett. A bij

(191) H. M. VAN DORP, te Batavia.

---

dan was zijn eenig argument, »dat het hem in zijn ziel speet, dat hij maar geen soldaat was geworden, en als zij niet goedvond op te houden, hij het dan nog deed.''

Met het voorjaar was het niet beter gegaan. Wel had hij na en dan zijne akkers eens rondgeloopen; maar zelf werken, daar deed hij niet aan. Zijn opperknecht, die hem groot had zien worden en vijftien jaren op de hoeve gediend had, kon het ten laatste met hem niet meer volhouden en had een anderen meester opgezocht. In zijne plaats had hij iemand genomen, dien hij in de herberg had opgedaan, en die meer kennis had van de sterkte van jenever en de kracht van oud bier, dan van hetgeen vereischt wordt om den grond rente te doen afwerpen. *Hanna* voorzag, dat, al was zijn eene goede huismoeder, zij toch eindelijk den wagen niet meer alleen regt zou kunnen houden, en toen eindelijk gedienstige buren haar vertelden, dat *Jacob* op een goeden voet stond met *Mie* uit *het Gouden Kruis*, toen vreesde zij, dat in 't eind ook zij geen kracht meer zou vinden om te doen wat ze nog altijd volgehouden had; alleen de gedachte aan haar kind, aan haar broertje, dat vrouw *Blom* haar in hare stervens-ure had toevertrouwd, en aan *Thijs*, hield haar staande.

Op den avond, waarop wij haar wedervinden, bouwde ze geen enkele hoop meer op de verlorene liefde van haren man. 't Was haar al meer dan eens gezegd, dat »baas *Jacob* gaauw uitgebaasd zou wezen,'' en dat, als *Thijs* ooit terugkwam, het wel denkelijk was hij geen blaauwe hoeve, ten minste eene, die de zijne was, meer terug vinden zou. Dat wilde ze toch voorkomen, en de oude schoolmeester had al eens een paar malen voor haar aan *Thijs* geschreven, maar helaas! een soldaat van *Napoleon* was moeijelijk aan zijn adres te vinden, en zij hadden maar eens een brief van hem gehad, en dat was veertien dagen na zijn vertrek geweest, toen hij nog in Zeeland op de grenzen lag. Sedert dien tijd had men niets meer van hem gehoord; of hij geschreven had of niet, wist men niet; 't was best mogelijk, dat hij het gedaan had; maar in dien tijd bleven de brieven, en voor al die uit het leger, wel eens achter. Het postwezen was toen heel anders ingerigt dan thans na de laatste organisatie.

Toen het later werd, keek zij al eens naar het venster, of *Jacob* nog niet kwam. Maar niemand zag zij. De regen viel plassende neder, en de hagelsteenen, die een onweersbui tegen 't venster joeg, deden het kind ontwaken. Zij stak het olielampje op, en neuriede nog een wiegedeuntje, om haren kleine in de rust te helpen. Zóó is eene moeder: als het voor haar kind is, vergeet ze eigen leed, hoe pijnigend dit ook moge wezen, om nog een lach of een lied te vinden, dat kindersmart stillen kan. Daar sloeg de dorpsklok al tien slagen; nog was *Jacob* er niet. Eindelijk verneemt haar luisterend oor iets: ja, daar zal hij zijn; de hond slaat aan; welke vreemde zou zoo laat nog het erf op komen? Te gelijk hoort zij twee stemmen, die luide redekavelende de deur naderen. Het eene is *Jacob's* stem; de andere — zij herkent die niet, maar ze doet haar onaangenaam aan in de nachtelijke stilte. »Hoe vraagt zij zichzelve, »zou 't reeds zoo ver met hem zijn, dat hij niet meer alleen naar huis kan keeren?''

Voor dat ze nog het antwoord op de vraag gereed heeft, wipt de klink op, en *Jacob* en de invalide staan druipnat in het vertrek. 't Is of de regenbui, die zij op het lijf hadden gehad, hun vuur wat bekoeld heeft; ten minste, hoewel zij tamelijk opgewonden zijn, is het niet aan hen te bespeuren, dat zij meer dronken zijn, dan zij van *Jacob* gewoon is.

»Goên avond!'' zei *Hanna* op stroeven toen, en daar bleef het bij; want zij begreep niet, wat zij van dien wonderlijken gast denken moest.

De soldaat nam een stoel en zette zich in een hoek van den haard, waar echter geen vuur brandde, neder *Jacob* plaatste zich tegenover hem.

»Een goed bivouac was na zoo'n nat pak mij welkomer geweest, dan zoo'n doode haard,'' zei *Toon*, terwijl hij de tang greep, en de turven, die in de asch lagen, trachte op te rakelen. — »Mij niet minder,'' antwoordde *Jacob*, »maar dat komt er van! Trouw nooit!'' — »'k Geloof niet, dat ik er, met die vlerk af;'' en hij wees op de plaats, waar zijn arm zitten

FRANKFORTER LOTERIJ

126ste Trekking.

Bij deze Trekking zijn de Kapitale Prijzen gevallen als volgt:

No. 25512 *f* 100,000
» 25650 - 50,000
» 21208 - 20,000
» 22777 - 15,000
» 5902 - 12,000
» 5309 - 10,000
» 25185 - 5,000
» 25271 - 4,000 en de Premie van *f* 100,000.

(181) J. A. SCHWARZSCHILD SONS.
Frankfurt a/Main.

127ste Frankforter LOTERIJ.

Gewaarborgd door het Gouvernement der vrije stad Frankfort, in 6 klassen, bedragende *f* 1,828,450.

Deze Loterij, gevestigd en gewaarborgd door het bestuur der vrije stad Frankfort, bestaat uit 26,000 Loten en bevat 13,000 Prijzen, 11 Premiën en 20,000 vrij Loten, zooals nader in het Prospectus wordt opgegeven.

Prijs van Loten, geldig voor alle klassen van af de betaling der koopsom.

1 Geheel Lot *f* 120,—	1 Half Lot *f* 60,—
5 » » - 540,—	2 » » - 120,—
10 » » - 960,—	10 » » - 540,—

Prospectussen, waarin het plan dezer Loterij breedvoerig wordt opgegeven, alsmede de Loten zijn te bekomen bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp*, te Batavia.

(182) J. A. SCHWARZSCHILD SONS.
Frankfort a/Main.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

Namens de directie heeft de ondergeteekende de eer H. H. leden mede te deelen dat de **prestidigitateur GILBERT** geëngageerd is, om aanstaanden Zaturdag den 27 Januarij des avonds ten 8 ure eene *voorstelling* te geven in het lokaal der Societeit voor *H. H. Leden en familie.*

De Secretaris,
(167) E. R. GOTELING VINNIS.

Eene **GOUVERNANTE**, door vertrek buiten conditie gesteld, zag zich gaarne weder als zoodanig bij eene andere familie geplaatst. Informatiën onder Lett. K bij
(198) LANGE & Co.

Gevraagd een gemeubeleerde Kamer tegen 1º Februarij aanstaande. Adres den heer *van Dorp*. (180)

Men verlangt, zoo spoedig mogelijk, gelegenheid te vinden, tot het verrigten van Schrijfwerk of het Bijhouden van Boeken. Adres onder Lett. S, bij de boekhandelaren
(177) LANGE & Co. te Batavia.

Pas Ontvangen:
DE NAVOLGENDE PORTRETTEN:

I. De Keizer van Rusland.
II. De Keizer en Keizerin der Franschen.
III. De Koningin van Engeland en Prins Albert.
IV. De Sultan van Turkije.
V. De Keizer van Oostenrijk.
VI. De Koning van Pruissen.
VII. Maarschalk Saint-Arnaud.
VIII. Lord Raglan.
IX. Prins Napoleon.

Al deze Portretten zijn geheel nieuw, van den laatsten tijd, in onderscheidene formaten en posen, prachtig uitgevoerd, meerendeels op groot Chineesch papier, tegen zeer billijke prijzen te bekomen bij
(200) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Tooneel des Oorlogs.

Per Mail ontvangen:

I. **Positiekaart** van de Oorlogvoerende legers in de Krim .... *f* 2,—
II. **Der Kriegsschauplatz** im Norden und Süden, mit 39 Illustrationen, 9 Plänen und Karten .... *f* 6,—
III. **Belegeringskaart** van Sebastopol ..... - 2,—

Te Batavia bij
(211) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

ALEXANDRE'S ELECTRO GALVANISCHE PENHOUDERS

ad *f* 3,— per stuk,

ALEXANDRE'S STALEN PENNEN

ad *f* 4,— per gros,

VERKRIJGBAAR:

Te Batavia bij alle Heeren Boekhandelaren,
» Samarang bij *van Haren Noman, Kolff & Co.,*
» Soerabaya bij *E Fuhri, van Raalten & Kocken* en *Desleman,*
» Padang bij *W. Hissink.*

(166) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

NIEUWE JAARBOEKJES VOOR 1855

PER MAIL ONTVANGEN.

I. **Aurora**, met 6 Staalplaten, gebonden in Fluweelen en Gutta Percha Prachtband... *f* 11,—
II. **Vergeet mij niet**, met 7 Staalgravuren - 10,—
III. **Almanak** voor Hollandsche Blijgeestigen - 4,—

Te Batavia bij
(210) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Berigt.

Door het waaijen der **Blaauwe Vlag** zijn onze **Mail-Pakketten** slechts voor een gedeelte aan wal gebragt. Onze geabonneerden op **Dr. van Hoëvell's Tijdschrift en andere Periodieken**, gelieven het daaraan toe te schrijven, zoo zij met deze post hunne Brochures *niet* of *niet volledig* ontvangen.

(212) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.
27 Januarij 1855.

Théâtre de la Guerre en Orient.

La mer noire.
Special-Karte der Krim, mit plan der Festung **Sebastopol.**

Te bekomen bij
(219) H. M. VAN DORP.

LES HOMMES DE LA GUERRE D'ORIENT,

l'Empereur **Nicolas; Paskewitch; Omer-Pacha; Saint-Arnaud; Mentchikoff; Hamelin;** enz. enz. avec Portraits à *f* 1,— per stuk te bekomen bij
(213) H. M. VAN DORP.

Boekhandel.

Bij H. M. VAN DORP, te Batavia, zijn te bekomen:

Brumund, Indiana, verzameling van stukken van onderscheiden aard, over landen, volken, oudheden en geschiedenis van den Indischen Archipel, 2 dn. *f* 10, -

Idem, Berigten omtrent de Evangelisatie van Java *f* 2,50. (185)

ROTTERDAMSCHE COURANT
EN
ALGEMEEN HANDELSBLAD

editiën voor Oost-Indië.

Geabonneerden wordt berigt, dat de expeditie slechts gedeeltelijk heeft kunnen plaats hebben, en met volgende post in deszelfs geheel zal worden bewerkstelligd.

Hevige branding was oorzaak, dat een tweede sloep met een dertigtal kisten en pakketten den wal niet heeft kunnen bereiken.

De korrespondenten expediteuren van opgenoemde bladen,
(222) LANGE & Co.

Rotterdamsche Courant
en
Algemeen Handelsblad.

Editiën voor Oost-Indië.

Degenen, die zich op dit blad voor 1855 wenschen te abonneren, worden beleefdelijk verzocht, het abonnementsbedrag, zijnde zes-en-dertig Gulden recepissen, *franco* over te maken.

De met eerstkomende mail verwacht wordende nummers kunnen niet worden geëxpedieerd, bijaldien de voldoening van het Abonnements bedrag nog niet heeft plaats gehad.

De Korrespondenten Expediteuren,
(223) LANGE & Co.

Boekhandel *Lange & Co.*

Apostelen en Profeten. Prachtwerk.
Beets, Paulus.
Meijboom, Handboekje voor jonge lieden.
Van de Velde, Reis door het Heilige land.
Weiss, Grondbeginselen van zedekunde en algemeene wereldkennis.
Idem, Fransche uitgave.
Hugh Miller, Scheppingswonder.
Aaltje de Keukenmeid.
Cats Werken.
1001 Nacht.
Fransche en Engelsche leer-, lees- en vertaalboeken.
Beijer, Nederlandsche stijl.
Weiland, Spraakkunst.
Idem, Taalkundig Woordenboek, 5 dln.
Idem, Synoniemen, 3 dln.
Bomhoff, Engelsch-Nederduitsch Woordenboek.
Dekker, Fransch-Hollandsch Woordenboek.
Woordenboek in 4 talen, (Fransch, Hollandsch, Duitsch, Engelsch).
Kramer's Woordentolk verkort.
Maleische Woordenboeken.
De Bruyn Cops, Staathuishoudkunde. (225)

TE BEKOMEN:

A. W. P. WEITZEL, Handleiding bij het schieten met **draagbare vuurwapenen**, ad *f* 2.50, bij
(202) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

PAPIER- EN KANTOORHANDEL.

POST- en BILLET-PAPIER, met Naamcijfer gestempeld, te bekomen bij
(183) H. M. VAN DORP,
te Batavia.

PER MAIL.

Aurora 1855 fluweel in bois robuste .... *f* 10.—
Rimmels, perfumed ladies almanack .... 1.—
Pollards, Drawing room almanack .... 1.—
Op nieuw vermeerderde uitgave (*de vierde*) van *Hildebrand's Camera Obscura* 1854, 2 dln. in 1 rood marokko band .... 5.—
Kaiser, Sterrenhemel, 2 deelen met platen .... 17.—
Stieler's complete atlas, 83 kaarten 1854 in juchtlederen band .... 50 —

(224) LANGE & Co.

---

moest, » ooit veel kans meer toe hebben zal," grimlachte de gast.

Hanna dacht, dat het zeer wel mogelijk was, dat hij waarheid sprak. *Toon Bolle* zag er op dat oogenblik, al dacht men er zijn arm bij, dan ook alles behalve aanlokkelijk uit.

» En weetje nu wel, *Hanna*," vroeg *Jacob*, » wie daar tegenover je zit?" — *Hanna* schudde met het hoofd.— » Dan zal ik het je zeggen; 't is *Toon Bolle*, — je weet wel, die tien jaar geleden met de soldaten meêliep."

Hanna rilde. 't Was eene herinnering uit hare kinderdagen. Toen ze een aankomend meisje was, had men haar den jongen steeds voorgehouden als een waarschuwend voorbeeld tegen de ondeugd, dieverij, straatschenderij, alles had hij op zijne rekening. En die *Toon* scheen nu de vriend van haar man!

» Ja, ja, de zelfde, blond *Henneke!* want zoo noemden ze je immers, toen je nog zoo klein waart, dat je wel onder mijn arm door kondt loopen. En had je wel ooit gedacht, dat die zelfde *Toon* je nog eens eene heele goede tijding zou brengen?" — *Hanna* beefde. Goede tijdingen van zulk een! — » En als ik je nou eens vertelde, dat *Jacob* baas op de hoeve geworden is? Dat de blaauwe hoeve, met alles er bij, nu zijn eigendom is, want dat *Thijs* dood is....?" — » *Thijs* dood!" kreet *Hanna*. *Thijs* dood! Neen, dat is niet mogelijk; zóó zwaar zal God ons niet beproeven!" —

» 't Is dan toch maar zoo," hernam *Toon*. » Een blaauwe boon heeft 'em te Straatburg het licht uitgeblazen. Laat zien, wanneer is 't geweest? Ja! zoo wat in 't begin van 't jaar."

Hanna zakte ineen. *Jacob* gaf den soldaat met teekens te kennen, dat hij zwijgen moest. Nog gevoelde hij, dat *Hanna* beter was dan hij. Het deed ook hem zeer, dat zóó de doodstijding van *Thijs* onder zijn eigen dak werd bekend gemaakt. Alle gevoel sliep bij hem nog niet.

Hanna weende luid. Dat was de laatste band, die *Jacob* nog binden kon. 't Was nu voor goed uit met haar huwelijksgeluk. *Jacobs* tehuiskomst op dezen avond gaf daar alreê het eerste bewijs van.

» *Jacob, Jacob!*" snikte zij, » en kunt gij willen, dat mij zóó die tijding gebragt wordt? Heeft *Thijs* dat ooit aan ons verdiend, dat er zoo van hem wordt gesproken in zijn eigen huis? *Jacob!* och, om Gods wil, verwijder dien man!"

Jacob antwoordde niet, maar hij riep *Toon* ter zijde en stopte hem een gulden in de hand. » *Toon*," zei hij, » ga naar 't dorp slapen, en kom zoo min mogelijk op de hoef. Zij zou 't besterven."

Toon lachte even. » Is blond *Henneke* zoo'n fijne pop?" meesmuilde hij. » Maar 't is wel, baas van de blaauwe hoeve! ik zal gaan; ga jij maar aan 't spinrokken."

Toen hij bemerkte, dat hij geen antwoord kreeg, stak hij den gulden in den zak, draaide even op zijne hielen rond en ging zijns weegs, na alvorens *Hanna* een vreeselijken blik te hebben toegeworpen.

Nog immer snikte *Hanna*, dat een steenen hart er door vermurwd zou zijn geworden. » *Jacob, Jacob!*" riep ze, » als *Thijs* eens alles geweten had, hij had het nooit, nooit willen doen. Daar zal nooit zegen op de hoef meer rusten; want wij hebben zijn dood op ons geweten. 't Is alles onze schuld!"

Nog antwoordde *Jacob* niet. De tranen van zijne vrouw maakten hem week om 't hart. » *Hanna!*" zei hij eindelijk, » nog is terugdoen mogelijk; ik zal me beteren; 'k heb er spijt van, dat ik je zoo veel verdriet aangedaan heb. Vergeef het me om *Thijs'* wil!" En hij greep hare hand, een paar tranen, tranen van innig berouw, bevochtigden die.

(Wordt Vervolgd.)

BATAVIA.

In de afgeloopene week werd er in de woning van den heer *d. K... v.. L.....* op het Koningsplein uit een blikken trommel een som van ƒ 1300 — recepis ontvreemd. De verdenking viel wel op de huisbedienden, doch niets kon met zekerheid gezegd worden, zoodat de daders nog niet ontdekt zijn. Echter zijn eenige dagen later door de policie te Buitenzorg bij een verdacht inlander ƒ 500 — en een gouden horologie gevonden, veronderstellende men dat de eerste behooren tot de genoemde ontvreemde som, terwijl het tweede het eigendom is van den heer *v.. B..e*, mede op het Koningsplein wonende, wien het kort te voren ontstolen was.

— Uit een particulieren brief van Rotterdam, ons welwillend ter inzage aangeboden, vernamen wij de volgende hartverscheurende tijding.

Op den 25sten November j.l. zeilde van Brouwershaven met meerder andere schepen, het geheel vernieuwde schip *Hendrika*, kapt. *P. Admiraal*, twee en dertig man equipage, de loods en veertig passagiers aan boord hebbende, in de beste orde en vol goeden moed en verwachtingen naar Batavia; de loods bleef tot alle zekerheid aan boord en zoude tot in het kanaal mede genomen worden; de wind, reeds eenige dagen Oost en eens wat Zuidelijk dan wat Noordelijk, had het water zoodanig weg doen loopen, dat vroeger in zee komen onmogelijk werd en het zelfs het omvaren naar Brouwershaven een paar dagen vertraagde. Het was bij het naar zee gaan eene O. Z. O. flaauwe koelte met mistig weder en de wind liep kort daarop naar het Z. Z. W. en altoos nog dik; zoo bleef het eenige dagen tot dat Donderdag 30 November en Vrijdag 1 December de wind meer Westelijk harder waaijende en veel regen werd waargenomen. Zaturdag woei het hard; Zondag en vooral des nachts van Zondag op Maandag 3/4 December hevigen storm uit W. N. W., waarop zooveel zee, zoo hoog, dat zelfs de stoomboot *Batavier* van Londen komende niet in de Goeree maar met moeite in Brouwershaven binnen viel. Bij het binnenloopen des morgens tusschen zes en half zeven ure zag kapitein *Smith* een schip op eenigen afstand, oogenschijnlijk in goeden staat; het woei echter een zoo hevigen storm dat men ten negen ure ontwaarde, dat een schip, denkelijk hetgeen zij vroeger hadden waargenomen, aan den grond en op zijde lag; er was geen mogelijkheid hulp te bieden. De hulploods en reddingkotter wendde er heen en ten $9^1/_2$ ure was het water tot aan het dek zonder dat eenig levend wezen op hetzelve te bespeuren was en geen mogelijkheid het schip te naderen. Tot Dingsdag was men omtrent het schip geheel in onzekerheid; van de equipage werd niets meer vernomen; eindelijk spoelde aan het strand een deksel van een geneverkelder AVH; in zee werd gevischt een vaatje versch ingekuipte boter AVH, hetgeen deed vermoeden dat de *Hendrika* schipbreuk geleden had. Thans Vrijdag is van af Dingsdag de geheele kust van Westkappelle tot benoorden Scheveningen vol met wrakken, benevens vaatwerk, kisten, varkens, kippen, de koe en vele andere kenbare voorwerpen van het schoone schip, zelfs beweert men lijken van passagiers te hebben zien drijven, doch geene mogelijkheid tot opvisschen derzelven gehad te hebben. Ziedaar het uiteinde van drie en zeventig menschen welke alle vol hoop, verwachting en levensvreugde de reis naar Java aanvaardden om na acht dagen zwalkens bijna op de plaats van afzeilen in een en hetzelfde oogenblik den dood te vinden. Het schip strandende, zoo zijn vermoedelijk door de hemelhooge stortzee de op het dek aanwezigen over boord geslagen, terwijl de beneden zijnde en zeeziek in de kooi liggende, verdronken of gesmoord werden.

De verongelukte passagiers zijn de volgende:

Mr. Muntz de Rouville en echtgenoot. Bley en echtgenoot. P. A Boll Mejufvr. *Boll en eene gouvernante. F. C. L. van Deun, echtgenoot en een zoontje. E J. Schade van Westrum.* Mevr *Olive en twee kinderen.* Mejufvr. *Kuhn.* Jonge heer *J. J. van Gessel.* De heer *Lantsius. Ferdinand Raath. J. C. C. Visser. M. J. E. van Waning en echtgenoot.* Mevr *Hasskarl met vier kinderen en eene gouvernante.* Luitenants *Schosler, Bernard* en *Sodenkamp.* Jonge heer *M. Koevoet. J. op de Laay. J. E. van Houtryve J. W. L. Blikman. J. C. Mohr. F. B. Baro.* Drie Inlandsche vrouwelijke bedienden, als eene van generaal *Bakker*, eene van den gewezen gouverneur generaal *Rochussen*, eene van den majoor *Hamel* en een Javaansche mannelijke bediende van mevr. *du Cloux*.

☞ Onder het afdrukken dezes vernemen wij, dat er van de passagiers en equipage van het verongelukte schip *Hendrika* 69 personen behouden in Engeland zijn aangebragt.

☞ Bij het ter perse leggen dezer was de *Post van Java* nog niet aangekomen.

In de afgeloopen nacht kwam het stoomschip de *Koning der Nederlanden*, kapitein *Deighton*, van Singapore ter reede aan, medebrengende de laatste landmailberigten. Door gebrek aan tijd kunnen wij onze lezers daarvan slechts het volgende mededeelen:

DE OOSTERSCHE KWESTIE
en
HET TOONEEL VAN DEN OORLOG.

Heden, 22 November, ontvangt men per telegraaf de tijding, dat Sebastopol den 14 dezer nog niet veroverd was.

Twee belangrijke gevechten tusschen de geallieerden en het Russische leger te velde hebben plaats gehad, sedert den datum der laatste tijdingen, welke wij reeds hier boven mededeelden, een op 25 en 26 October en een op 5 November. Het eerste werd geleverd door prins *Mentchikoff* en den generaal *Liprandi* en de beweging der Russen strekte om het geallieerde leger om te trekken, de belegeraars tusschen twee vuren te brengen en een stouten aanval op Balaklava te wagen. Het doel van de Russen was, om de belegeraars den gebaanden weg naar zee af te snijden en hen zoo tusschen de zee en de vesting te brengen. Het schijnt echter, dat generaal *Liprandi* door de moeijelijkheden van het terrein verhinderd geweest is het geallieerde leger geheel om te trekken, zoodat hij weer op den gewonen weg van Simferopol op Balaklava kwam. Genoeg, de Russen verschenen den 25 October op het onverwachts op de hoogten voor de verschansingen der geallieerden. De Turken niet genoeg op hunne hoede, ontruimden de verschansingen en snelden in volkomen wanorde naar de vlakte, waar zij in de afdeelingen die het beleg dekten, alarm verspreidden. Deze afdeelingen togen onmiddelijk op marsch. Eerst verscheen de ligte cavallerie onder lord *Cardigan* op het terrein en tastte de Russen aan, die naar de vlakte afdaalden om de Turken na te zetten. Met hoeveel moed die afdeeling ook aanviel, zij kon den vijand niet keeren, de dragonders van de garde, die haar volgden, waren eerst gelukkiger, maar weldra werd door het vuur van de verschansingen eene groote verwoesting in hunne gelederen aangerigt. Toen nam de Engelsche infanterie deel aan het gevecht, zij braveerde standvastig het vuur van de redoutes en van de Russische artillerie en gaf daardoor aan de Fransche divisie *Bosquet* gelegenheid toe te snellen en zich in slagorde te scharen. Het gevecht nam nu een ander karakter aan, de aangevallenen werden aanvallers en dreven de Russen terug, die de hoogten weder bereikten en twee van de veroverde redoutes wisten te behouden. Zoo was de afloop van het gevecht van den 25 October. Den volgenden dag deed prins *Mentchikoff* weder een uitval tegen de Engelsche liniën, om die tusschen twee vuren te plaatsen. Dit gevecht maakte echter een einde aan de hoop van prins *Mentchikoff* om de operatiën der belegeraars krachteloos te maken, want hij werd na een hevig gevecht door de Engelsche divisie van generaal *Evans* weder binnen Sebastopol gedreven, zoo men zegt, met een verlies van 1000 man. Te gelijk werden de verlorene redoutes door de geallieerden weder veroverd.

Het tweede groote gevecht heeft, zoo als wij zeiden, plaats gehad den 5 Nov. De Russen rigtten ditmaal hunnen aanval speciaal tegen de Engelsche liniën, die zij te gelijk van voren en van achteren konden aanvallen. Deze strijd was even hevig als die van October. Terwijl generaal *Liprandi* de overzijde van de door de Engelschen verdedigde heuvelen aantastte, werd uit de vesting een uitval tegen de Engelsche batterijen gedaan. Prins *Mentchikoff* van den kant der vesting en *Liprandi* van den kant van het leger te velde, deden op nieuw eene poging om de linien der geallieerden in wanorde te brengen. Ten einde de Franschen te beletten de Engelschen te hulp te komen, werd te gelijk aan den tegenoverliggenden kant der vesting een uitval gedaan, zoodat zelfs de verst verwijderde batterijen der geallieerden, de weg naar kaap Chersonesus en de voorraad ammunitie bedreigd werden. Deze drie aanvallen, die de ontwikkeling van eene aanzienlijke krijgsmagt vereischten, werden door de Russen met groote kracht gedaan en met evenveel kracht door de geallieerden afgeslagen. Volgens eene telegraphische depêche uit Weenen, zou door het garnizoen den 6den op nieuw een uitval beproefd zijn, waarbij o. a. vier Engelsche generaals gekwetst werden. Men denkt echter dat hier eene vergissing in den datum bestaat, en dat het gevecht van den 6den dat van den 5den is. De verliezen in beide gevechten zijn enorm geweest, zoowel van de zijde der geallieerden als die der Russen; de laatsten schatten alleen de gewonden op 3500 man en 109 officieren, terwijl de geallieerden hun verlies op 4000 man ramen. De beide grootvorsten *Michael* en *Constantyn* namen deel aan het gevecht, doch kwamen er ongedeerd af, terwijl de Russische generaal *Scomoinoff* sneuvelde.

Overigens zijn, behalve deze twee gecombineerde uitvallen, nog verscheidene andere beproefd, o. a. op 30 October en 1 en 2 November. Het geschut der belegeraars heeft eindelijk een voldoende bres geschoten en de stad moet door het onophoudelijk bombardement schier in een puinhoop veranderd zijn. De Russen verdedigen zich met eene hardnekkigheid zonder voorbeeld, en als de geallieerden bij dag eenig voordeel op hen behaald hebben, vinden zij de veroorzaakte schade den volgenden dag hersteld. Intusschen schijnen de geallieerden nog geen storm te durven wagen, maar zijn integendeel begonnen met zich langs de linkerflank tot aan Balaklava sterk te retrancheren. Dit, en de daadzaak, dat het Fransche leger in de Krim, door de versche troepen, die dagelijks op nieuw daarheen gezonden worden, welhaast tot het dubbele van den tegenwoordige sterkte gebragt zal zijn, leidt tot het vermoeden, dat men vooreerst ook tot geen storm over zal gaan, ten minste niet voor dat men het Russische leger te velde en in de vesting te gelijk met vrucht kan aantasten. Ook zegt men, dat het geallieerde leger, of Sebastopol valt of niet, in de Krim overwinteren zal. Tegenwoordig moeten de troepen door ontberingen van allerlei aard, vooral door de koude des nachts, veel lijden.

Bij Sebastopol is sedert den veldslag van den 5den November geen gebeurtenis van groot belang voorgevallen. De Russen hebben zich na dien tijd in het noordelijke fort en in het kamp bij Makensia (Khutor Mackensie) teruggetrokken, en al het mogelijke gedaan, om de veroorzaakte schade aan de bastions te herstellen. Deze beschadigingen aan de vestingwerken waren, met uitzondering van die aan het Quarantaine-fort, van geen groot belang. Zij werden gedurende dien arbeid, waaraan 25.000 man deel namen, door de geallieerden niet gehinderd. Het vuur der laatsten tegen de vesting is van toen af van lieverlede al minder en minder geworden en had, volgens de laatste depêche uit de Krim, den 27sten November, bijkans geheel opgehouden. De operatien van het beleg kunnen alzoo als gestaakt beschouwd worden. De beide legers houden zich nu passief en zullen zich waarschijnlijk gedurende eenigen tijd tot het defensive bepalen. Op de wegen van Zuid-Rusland trekken de reserves, tot completering van de caders naar de Krim; zoo passeerden den 12den, afdeelingen van twee regimenten Perekop en eskorteerden 1200 met proviand en ammunitie beladen wagens naar Sebastopel. De verbinding tusschen Perekop en de vesting is dus nog geen oogenblik afgebroken. De manschappen en de proviand werden door prins *Mentchikoff* met verlangen te gemoet gezien, de Russische *Ordre de Bataille* noemt 104 battaillons infanterie, van welke niet een enkel 900 man sterk is. Ook de proviand was zeer verminderd en de toevoeren zijn naauwelijks in staat om in de behoefte te voorzien. De geallieerden zijn beter met levensmiddelen verzorgd; zij zijn echter op dit oogenblik buiten staat het gevecht voort te zetten of eene offensive beweging tegen de Russische stellingen aan gene zijde der Tschernaja te ondernemen en wachten daartoe de beloofde versterkingen af. De organisatie van de Fransche armee stelt de regering in staat, deze versterkingen in massa naar de Krim te zenden. Anders is het met de militaire inrigtingen in Engeland gesteld. Groot-Brittanie heeft de kern zijner troepen reeds naar de Krim gezonden en zal vooreerst niet veel meer dan 10,000 man daarvoor kunnen afzonderen. Als het dus in de Krim wat lang duurt — en het heeft allen schijn dat dit het geval zal worden — dan zullen het hoofdzakelijk de Franschen zijn, die daar de spits zullen moeten afbijten.

Den 14 en 15 October heeft in de Zwarte Zee een verschrikkelijke storm gewoed, die aan de vloot der geallieerden eene geweldige schade heeft berokkend Niet minder dan 32 transportschepen vergingen of strandden. De schroefstoomboot Prince en de Zeenymph, de eerste met de winterkleeding van het leger geladen en met eene aanzienlijke som gereed geld, gingen met de equipage totaal verloren. Drie andere stoombooten Brenta, Donau en Minna strandden. Het stoomlinieschip Sanspareil dreef op het strand. Het linieschip Brittania had 5 voet water in het ruim. Het stoomlinieschip Agamennon was mede op het punt op het strand te geraken. De raderstoomboot Samson verloor de drie masten en de Retribution moest al haar geschut over boord werpen. De Fransche vloot verloor het linieschip Henri IV en de oorlogsstoomboot Pluton. De kust van de Krim was met wrakken als bezaaid. Ten einde de vloot aan dergelijke rampen niet verder bloot te stellen, heeft de generaal Canrobert al de misbare schepen weggezonden.

De Porte zal, zoo schrijft men uit Constantinopel, eerstdaags weder 10,000 man, welligt meer, naar de Krim zenden en *Omar Pacha* mede eenige regimenten. Daarentegen wordt door Fransche dagbladen over de houding van de Turken in de Krim zeer geklaagd en geraden, om hen maar liever weg te zenden, omdat zij vooreerst tegen de koude niet bestand, ten andere omdat zij in hoogen graad onrein zijn en slechts dienen, om de proviand te helpen verteeren. De laatste tijdingen uit Constantinopel zijn van 23 November en deelen mede, dat *Reschid-pacha* tot groot-vizier en *Ali-pacha* tot minister van buitenlandsche zaken benoemd is. Voorts wordt er in gezegd, dat èn de cholera èn de typhus groote verwoestinged onder de Russen en de geallieerden aanrigten. Het aantal sterfgevallen bij de laatsten, werd op 100 per week begroot. Het verlies der Russen in den slag van den 15den is nu naauwkeurig bekend en bedroeg 15,000 man; 5000 zijn op het slagveld begraven. Niet minder dan 70.000 Russen namen deel aan het gevecht. De sultan heeft bij prins *Napoleon*, die zoo als men weet, wegens ongesteldheid naar Constantinopel was vertrokken, een bezoek afgelegd.

Op het diplomatiek terrein zijn drie gewigtige gebeurtenissen voorgevallen. Vooreerst heeft de keizer van Rusland zich geneigd getoond op de volgende vier voorslagen te onderhandelen: 1. de vijf mogendheden waarborgen gezamenlijk de regten van de Christelijke onderdanen der Porte, zonder onderscheid van geloofsbelijdenis. 2 algemeen protectoraat van de vijf mogendheden over de Vorstendommen, op de grondslagen van de bestaande tractaten tusschen Rusland en de Porte 3 herziening van het tractaat van 1841. 4 vrije scheepvaart op den Donau. Men hecht vooralsnog weinig gewigt aan deze concessien. 1. omdat men niet gelooft dat het Rusland daarmede ernst is, en 2. omdat men het zeer betwijfelt, of de Westersche mogendheden niet verder dan deze vier punten zullen willen gaan.

Ten tweede is de goede verstandhouding tusschen Oostenrijk en Pruissen hersteld en zijn beiden overeengekomen omtrent een gemeenschappelijk voorstel aan de bondsvergadering. Van het meer besproken additioneel artikel in dit tractaat is de inhoud als volgt:

De steeds dreigender wordende gesteldheid der Europesche aangelegenheden heeft aan de hoven van Weenen en Berlijn aanleiding gegeven, om de behoefte aan eene overeenkomst, ter aanvulling van de bepalingen van het verdrag van 20 April dezes jaars, in overweging te nemen De allerhoogste souvereinen koesteren gelijkelijk de overtuiging, dat het voor de deelnemers aan het door het bondsbesluit van 24 Julij verder uitgebreide verbond vóór alles van belang is, gemeenschappelijk de aanneming te bevorderen van eenen door hen geschikt geoordeelden grondslag voor de toekomstige vredesonderhandelingen. Als zoodanig erkennen zij de vier voorloopige punten, welker aanneming bereids door Oostenrijk en Pruissen aan het keizerlijk Russische hof is aanbevolen geworden, en het zal dus hun ijverig trachten zijn, aan deze grondslagen ingang te

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 27 Januarij 1855, No. 8.

verschaffen. Indien zich daaraan de hoop hecht op de voorbereiding eener vreedzame schikking, dan vereischt toch de zorgelijke toestand van Europa, en de noodzakelijkheid om het doel van den gewenschten vrede met nadruk en ernst na te jagen, den waarborg die gelegen is in de zamenwerking van het naauw verbonden Duitschland.

„Door deze gedachte bezield, en de gevaren erkennende, die een aanval op de Oostenrijksche troepen niet slechts op het keizerlijke grondgebied, maar ook in de Donau-Vorstendommen, voor Duitschland zou kunnen na zich slepen, wil Z. M. de koning van Pruissen jegens zijnen hoogen bondgenoot Z M. den keizer van Oostenrijk bij deze, ook voor het laatstgemelde geval, de verpligting tot gemeenschappelijke afwering van zoodanigen aanval op zich nemen; en Z. M. rekent met vertrouwen er op, dat ook de overige Duitsche bondgenooten door de aanneming van het tegenwoordige additionele artikel, gelijke bereidwilligheid aan den dag leggen en, het geval daar zijnde, met daden betoonen zullen."

Volgens berigt uit Frankfort is dit artikel den 30sten November aan de bondsvergadering medegedeeld en door haar aan de commissie voor de politieke aangelegenheden verzonden, die, reeds den 2den dezer is bijeengekomen om te beraadslagen over het uit te brengen rapport. Naar men hoort verzekeren zullen *alle* bondsstaten tot het verdrag toetreden

Ten derde is tusschen de Westersche mogendheden ter eener en Oostenrijk ter andere zijde, een tractaat tot stand gekomen, waarvan de woordelijke inhoud nog niet bekend is. Men weet echter, dat het hier geen of- en defensief tractaat geldt, waarbij het kabinet van Weenen onmiddelijk deel neemt aan den strijd, maar een soort van transitoir verdrag, volgens hetwelk Oostenrijk nog drie maanden de handen vrij houdt en dat eerst dan — is het geschil met Rusland nog niet bijgelegd — door een definitief tractaat zal worden vervangen. Zoo veel weet men reeds, dat bij dit tractaat aan Oostenrijk zijn grondgebied in Italie en Hongarije gewaarborgd is, zoo dit rijk aan den oorlog tegen Rusland deel neemt

NEDERLAND.

Rotterdam, 22 October. In der tijd hebben wij medegedeeld hoe het Nederlandsche schoenerschip *Gouverneur van der Eb*, alhier te huis behoorende, wederregtelijk door de autoriteiten te Bahia is aangehouden en in het voortzetten der reis vertraagd. De Nederlandsche regering heeft zich deze schending van de Nederlandsche vlag en belangen dadelijk met ernst en klem aangetrokken, en wij vernemen dat dientengevolge en door de ijverige tusschenkomst van onzen consul-generaal in Brazilie, den heer *Wijlep* te Rio-Janeiro, de Braziliaansche regering, haar leedwezen betuigende over het gebeurde, deswege aan de Nederlandsche regering volkomen voldoening heeft gegeven, den daarbij betrokken chef van policie te Bahia afgezet en bevolen heeft dat de volle gevorderde som wegens schadevergoeding aan de belanghebbenden zoude worden uitbetaald.

— Te Drunen had in het begin dezer maand eene herstemming plaats voor een lid van den gemeenteraad, tusschen *v. B.* en *v. D.* De leden van het stembureau moeten zich echter tijdens de stemming eenigen tijd verwijderd en den veldwachter last gegeven hebben, om, als iemand kwam stemmen, hen maar te roepen. Bij de opening der stembilletten bleek echter, dat er zeventien billetten in de bus waren, door dezelfde hand geschreven en nog eenige waarop de naam was doorgehaald en door een anderen vervangen. Van een en ander werd proces-verbaal opgemaakt en aan den commissaris des konings opgezonden, die de stemming voor nietig verklaarde en de zaak in handen der justitie moet gegeven hebben,

Eene andere lezing van deze zaak is deze: de stembus zou des nachts na de stemming opengemaakt, onderscheidene billetten er uitgeligt en van een anderen naam voorzien zijn. Tot deze bewering geeft aanleiding, dat onderscheidene stemgeregtigden, die aan hun stembillet een geheim teeken gaven, meenen, dat bij de opening der billetten, de namen van andere personen op hunne stembilletten werden aangetroffen, dan zij daarop gesteld hadden. Wat er werkelijk van deze zaak is kan tot dusver niemand zeggen, doch zooveel is zeker, dat er tegen de benoeming geprotesteerd werd. De officier van justitie intusschen heeft geen genoegzamen grond gevonden om aan de aanklagt gevolg te geven, weshalve de benoemde persoon benoemd zal blijven.

— Bij besluit van den 27 September jl. No. 50, heeft Z. M. bepaald, dat de officieren van den staf der genie, en van het bataillon mineurs en sappeurs, de opzigters van fortificatien en de onder-adjudanten van het voormeld bataillon in het vervolg, in plaats van den degen, zullen dragen den sabel, volgens het model vroeger bij de infanterie ingevoerd.

— De Koninklijke tentoonstelling van landbouw te Arnhem trekt niet zoo vele bezoekers als zij verdiende en men verwacht had. Werd het gebouw Musis Sacrum bij de nijverheids tentoonstelling in 1852 als het ware bestormd, thans gaan er dagen voorbij, dat het bijna ledig blijft; ook op het vertier en de drukte in deze stad weinig of niets van den invloed der tentoonstelling wordt waargenomen. Tot een en ander draagt ongetwijfeld het late saisoen veel bij; alle vreemdelingen, des zomers daar het buitenleven genietende, zijn nu naar hunne haardsteden teruggekeerd, en het weder is somtijds van dien aard, dat men liever te huis blijft.

Men verneemt dat nog eenige toegezegde voorwerpen uit Indië zijn aangekomen en hoopt dat dit het vertier weder iets zal opwekken.

— Men zal de schandelijke opligterij zich herinneren te Wanrooy, op groote schaal gepleegd, en wel bestaande in het schrijven van brieven aan voorname Ingezetenen van Amsterdam, waarin men groote sommen gelds vorderde, onder bedreiging van geheimen, die hen zelven of hunne familien zouden aan de kaak stellen, te zullen openbaren. De instructie in deze zaak, te 's Hertogenbosch en te Amsterdam (bij rogatoire commissie) behandeld, is reeds afgeloopen, en deze zaak zal nu weldra in openbare teregtzitting worden behandeld, en zullen, naar wij vernemen, verscheidene voorname ingezetenen van Amsterdam in deze zaak als getuigen moeten dienen. Deze instructie moet de ongehoordste schanddaden hebben aan 't licht gebragt.

— Bij het doen eener herstelling aan een huis gelegen aan de Boterstraat bij de markt te Schiedam, zijn op eene diepte van circa 2 Ned. el in den grond gevonden, twee eikenhouten lijkkisten, in elk waarvan het geraamte een mensch; een dezer kisten stond zelfs onder de fundering van het huis, dat blijkens een platten grond, van het jaar 1598, toen reeds daar gestaan heeft; het moeten derhalve overblijfselen van hooge oudheid zijn. Nevens de kisten is het overschot van een buitengewoon zwaren muur gevonden; hij is boven de fundering 77 Ned. duimen dik en bestaat uit steenen, zoogenaamde moppen; van 32 Ned. duimen lang, 16 breed en 9 dik; een en ander doet het vermoeden rijzen, dat daar eenmaal een uitgebreid gebouw heeft gestaan; in elk der kisten is een koper kettingje gevonden, blijkbaar de overblijfselen van rozenkransen.

ENGELAND.

De heer *Hall*, die, sedert de invoering der nieuwe wetsbepalingen ter bevordering der algemeene gezondheid, aan het hoofd der geneeskundige policie in Engeland staat, heeft alle bevoegde geneeskunstoefenaren in het Vereenigd Koningrijk bij eene aanschrijving uitgenoodigd, om hem een naauwkeurig verslag van elk door hen behandeld cholera-geval te zenden, behelzende eene volledige opgave van alle omstandigheden, zoo als van den staat der dampkringslucht, de natuurlijke gesteldheid van het oord, en van den geheelen loop van het ziektegeval. Deze verslagen zullen door eene commissie, bestaande uit dertien der bekwaamste geneeskundigen van Londen, onderzocht worden, ten einde daaruit, zoo mogelijk, meer kennis van den aard der cholera en van de wetten die zij volgt, op te doen. De Londensche bladen, deze maatregel toejuichende, voegen daarbij den wensch dat die enquête over alle beschaafde landen, welke door de plaag bezocht worden, mogt worden uitgebreid.

— Eene groote vereeniging tot het doen van nasporingen in Afrika en gelijktijdig tot bekeering van de Afrikaansche stammen tot het Christendom, zal welhaast tot stand komen; aan het hoofd er van staan namen als die van de hertogen *van Wellington* en *Manchester*, de graven *Darnley* en *Shaftesburry* en meer anderen. Het plan is het volgende: De vereeniging zal in Engeland lieden laten onderwijzen in de natuurkundige wetenschappen en de Oostersche talen, en deze naar Tunis zenden, om aldaar eene school voor de inboorlingen te stichten, die daarna als zendelingen, leermeesters en natuurvorschers hun eigen werelddeel moeten onderzoeken en beschaven, Daarenboven wil de vereeniging vergunning trachten te verkrijgen, om opgravingen op de plaatsen van het oude Utica en Carthago te doen, waar men groote oudheidkundige schatten hoopt te vinden.

BELGIE.

Uit Belgie wordt ons het overlijden gemeld van den baron *de Stassart*, oud prefect onder het Fransche keizerrijk, oud-gouverneur van Namen en Braband, oud-president van den senaat. Zijne laatste levensjaren wijdde hij aan de beoefening der letteren. Den 2 September 1780 te Mechelen geboren, stierf hij, na eene ongesteldheid van weinige uren, den 10 October. Zijn verlies wordt in Belgie algemeen betreurd,

FRANKRIJK.

De priester bij de Russische kapel te Parijs is van zijn uitstapje naar het eiland Aix, werwaarts hij zich begeven had om de Russische krijgsgevangenen te bezoeken, te Parijs teruggekeerd. Hij is zeer voldaan over de ontvangst, die hem door de autoriteiten op Aix is te beurt gevallen, en de krijgsgevangenen worden er zeer wel behandeld. Zij zouden echter nog beter tevreden zijn, indien zij in plaats van hun rantsoen vleesch eene grootere hoeveelheid meel kregen, want hun eetlust is zeer groot, gelijk men dit dikwijls vindt bij mannen uit het Noorden.

De maarschalk Vaillant, minister van oorlog, beijvert zich om al het mogelijke te doen, ten einde het lot dezer gevangenen, in het belang der menschheid, te verzachten. De officieren hebben vergunning bekomen, om te verblijven waar zij goedvinden, uitgezonderd te Parijs. Eenigen echter kunnen van die vergunning geen gebruik maken, daar zij van de hun toegestane 29 fr. per maand niet kunnen bestaan, zoo zij zelve geen middelen bezitten. Deze blijven dus op het eiland, ten einde van het rantsoen der soldaten gebruik te maken.

— De scheepskapitein *Tardy de Montravel*, commandant van de korvet Constantine, heeft aan den minister van marine een rapport gezonden over zijne exploratien op de kusten van Nieuw Caledonia. Deze officier heeft nagenoeg den geheelen omtrek van het eiland bezocht, Nadat hij de souvereiniteit van Frankrijk door de hoofden der inboorlingen, Buarate, Kaî en eenige andere op de oostelijke kust had doen erkennen, en na de voordeelen van eene natuurlijke haven, die van Kanala, te hebben opgenomen, heeft hij het onvoldoende en den slechten toestand van die van Saint-Vincent op de Westkust ingezien. Tevens heeft hij 30 mijlen verder op, de haven van Numea ontdekt, door eene naauwe landengte gescheiden van de baai van Mararé, die alle mogelijke voordeelen oplevert. Bij de baai bevindt zich een steenkolenmijn, die zeer gemakkelijk te exploiteren is. De heer *de Montravel* heeft de kolen beproefd en ze van dezelfde kwaliteit bevonden als die van New-Castle.

DUITSCHLAND.

Beijeren en Saksen hebben eene poging aangewend om ter zake der Oostersche aangelegenheden eene vereffening tusschen Oostenrijk en Pruissen tot stand te brengen. Men verzekert echter, dat de voorstellen, door de Beijersche en Saksische ministers *v. d. Pforten* en *v. Beust* aan de Pruisische regering gedaan, niets anders ten doel hadden dan dat Oostenrijk, Pruissen en de Duitsche Bond gemeenschappelijk eene, op grond van het Oostenrijksche programma gestelde sommatie tot het Russische cabinet zouden rigten, en dat ook voortaan eene gemeenschappelijke handeling van Oostenrijk, Pruissen en den Duitschen Bond zou bestaan. Pruisen had gemeend dit niet te kunnen aannemen. Thans zullen te Weenen door den heer *v. d. Pforten* andere voorstellen gedaan worden, niet alleen namens Beijeren en Saksen, maar in tegenovereenstemming van de meerderheid der andere bondsstaden. Zoo b. v. hebben Saksen-Weimar en de overige Saksische hertogdommen, vroeger de warmste aanhangers van Pruissen, zich officieel verklaard ter gunste van Oostenrijk en zijne politiek en zijne handelingen in de Oostersche kwestie goedgekeurd.

— Als eene bijzonderheid deelt men uit Emden mede, dat eene vrouw, die zich naar Dannenberg wilde begeven, om er haar tweeden man, die haar slecht behandelde, voor het geregt te verklagen, onderweg uit wanhoop in het water sprong, en, daaruit gered zijnde, eensklaps tot de bekentenis kwam, dat zij voor 20 jaar haar eersten man had vergiftigd, en tot die gruweldaad door haar tegenwoordigen man was verleid. Beide, man en vrouw, werden daarop in verzekerde bewaring gesteld.

— Met de wegruiming der hinderpalen aan de IJzeren Poort beneden Hirsova, schijnt het ernst te worden en de Oostenrijksche regering schijnt over de uitvoering van dit plan sedert geruimen tijd te denken. Vooreerst zijn 200 pioniers naar Orsova gezonden, om daarmede een aanvang te maken. De buitengewoon lage waterstand begunstigt thans de te ondernemen werkzaamheden. Naar men verneemt, zal de stoomboot-maatschappij de pogingen der regering met alle krachten ondersteunen. Inderdaad is met het welgelukken dezer onderneming de toekomst der Donau scheepvaart verbonden. Voor de betrekkingen van Midden-Europa, ja van het geheele Westen van de Beneden-Donaulanden en de landen van de Zwarte Zee is ook dezelfde onderneming van het hoogste gewigt, te meer daar ook het vraagstuk der vrije scheepvaart op den Donau thans zijne eindelijke beslissing te gemoet gaat.

— Dezer dagen vertrekken de gebroeders *H. en A. Schlagintweit*, beroemde Duitsch geographen, naar Centraal-Azië, om gedurende eenige jaren in het Himalaya gebergte, het hoogste der aarde, observatiën te maken over meteréologie en climatologie, gelijk zij vroeger reeds in de Alpen gemaakt, en daarover een voortreffelijk werk hebben uitgegeven. De instrumenten voor deze expeditie zijn in Berlijn vervaardigd, en kosten meer dan 12000 gulden.

Het is opmerkelijk, dat men ten opzigte van soliditeit en naauwkeurigheid aan Duitsche instrumenten de voorkeur heeft gegeven boven de Engelsche, daar de kosten der expeditie voornamelijk door de Oost-Indische compagnie gedragen worden, die de instrumenten betaald, en eene jaarlijksche contributie van 12000 gulden (1000 £) toegestaan heeft.

Daar de beide geographen aan den Koning van Pruissen hunne nieuwe observatiën over de Alpen en den Mont-Roza in het bijzonder hebben aangeboden, zoo heeft deze vorst ook een belangrijk gedeelte der kosten voor de expeditie op zich genomen, vooral ook op aanraden van Alexander *v. Humboldt*, die zeer veel belang in de expeditie stelt.

ZWEDEN.

Het comité der vier kamers van de Zweedsche Stenden, *in pleno* vereenigd om het verzoek door de regering in September gedaan tot erlanging van een tweede crediet, onvermijdelijk om de uitgaven der land- en zeetoerustingen te bestrijden, te onderzoeken, heeft, na verscheidene zittingen de conclusie aangenomen van den rapporteur in deze zaak, strekkende om het gevraagde crediet te verleenen. Die conclusies zijn aan de vier stenden gezonden, om, volgens het in werking zijnde reglement door ieder derzelven in afzonderlijke vergadering overwogen te worden. De regering schijnt zeker te zijn nopens de meerderheid van den adel en geestelijken stand, die evenwel als hun gevoelen hebben doen kennen, dat dit crediet, even als het eerste, alleen zou mogen strekken tot handhaving eener strikte gewapende onzijdigheid en niet tot eenige deelneming hoe ook genaamd aan den tegenwoordigen oorlog. De burger- en boerenstand schijnen niet zoo algemeen geneigd het nieuwe crediet toe te staan.

— De oudste Luthersche geestelijke van Zweden Dr. *W. Faxe*, bisschop van het diocese van Lund, is in 87 jarigen leeftijd overleden. Hij heeft veel gedaan tot bevordering der kennis van de Scandinavische geschiedenis.

RUSLAND.

De laatste berigten uit Russisch Polen schilderen den toestand aldaar in een zeer donker licht. De troepenmassa's groeijen er dagelijks meer aan en de prijzen van alle levensmiddelen hebben eene buitengewone hoogte bereikt; zelfs zijn zij niet tot die hooge prijzen te bekomen. Het zwaarst doet de nood zich te Warschau gevoelen.

— Volgens de Russische geneeskundige courant zijn te Petersburg, sedert de verschijning der cholera aldaar tot op 1o. September niet minder dan, 20,620 gevallen voorgekomen; daarvan zijn 11,216 personen hersteld en 8,652 overleden.

— In het dagblad van Moskou wordt opgemerkt, en zeker niet zonder bedoeling, dat de datum van 2/14 September, waarop de geallieerde troepen in de Krim voet aan land hebben gezet, dezelfde is waarop in 1812 de Franschen den later noodlottigen intogt in Moskou deden.

— De Petersburgsche dagbladen bevatten eene officiele kennisgeving van 16 Sept., meldende, dat de keizer bevolen heeft de voorbereidende werkzaamheden betreffende den aanleg ven een spoorweg van Moskou naar de Zwarte Zee te doen plaats hebben. De weg zal 4 sectien bevatten, als van Moskou naar Orel, van Orel naar Karkoff, van Karkoff naar Krementchug en van Krementchug naar Odessa.

GRIEKENLAND.

De berigten uit Athene van 7 Oct., bevestigen het vroegere berigt, dat de ministerraad bepaaldelijk besliet

heeft, dat de bestaande kamers zouden opgeroepen worden. Het besluit tot oproeping is, naar men zegt, den 6den door den Koning onderteekend. De opening zoude den 7den Nov. plaats hebben. Deze zitting zal, naar het zich laat aanzien, zeer onstuimig zijn. Van verschillende kanten zal het bewind, omtrent de vroegere gebeurtenissen, geïnterpelleerd worden. De redacteur van de *Siecle*, die te Athene, op bevel van den generaal *Meyran*, opperbevelhebber van het Fransche bezettingsleger, in hechtenis was genomen, is weder op vrije voeten gesteld, nadat hij beloofd had niet weer te zullen schrijven tegen het Fransche leger in het Oosten. De heer *Metaxa*, oud gezant van Griekenland te Constantinopel en beschuldigd ter zake van hoogverraad, is definitief door het hof van cassatie ter dezer zake vrijgesproken, na het insgelijks te zijn door de regtbank der eerste instantie en door het koninklijke hof.

TURKYE.

Groot opzien baart in de diplomatieke kringen een proces te Constantinopel, dat welligt ernstige gevolgen na zich slepen kan.

Een voormalige bankier aldaar, die tweemalen geruïneerd en wegens diefstal verbannen, later in de gunst van Reschid-pacha gekomen, als pachter van de tienden en douanen, eene nieuwe oneerlijkheid begaan had en dientengevolge weder veroordeeld werd, treedt thans, door Reschid uit den kerker bevrijd, als aanklager tegen den voormaligen seraskier *Mehemed Ali* op en beschuldigt dezen van omkooping. Hij vertoont als bijwijs twee documenten, van de onderteekening en het zegel van *Mehemed-Ali* voorzien, waaruit blijkt, dat de laatste eene groote som van hem ontvangen heeft, en twee andere stukken, volgens welke de Sultane Valide 8 millioen piasters zou bekomen hebben. Naar men zegt, wil men, om den naam de overledene Sultane te sparen, de zaak smoren; maar *Mehemed Ali* dringt op een geregtelijk onderzoek aan en bewijst. dat onderteekening en zegel valsch zijn.

De bankier, die de galeijen te wachten heeft, heeft later verklaard, dat hij wel een schurkenstreek begaan maar dit gedaan heeft op het aanstoken van hoog geplaatste personen. Men weet, dat hij een gunsteling van Reschid geweest is en daar men weet, dat deze *Mehemed-Ali* steeds haatte, op grond, dat hij even zoo goed als lord Redcliffe de herstelling van dezen in magt en aanzien vreest, is het vrij algemeen gevoelen, dat de gewezen bankier het werktuig van de wraakzucht van Reschid is.

NOORD-AMERIKA.

De *New-York Herald* wil weten, dat de Amerik. regering voornemens is krachtdadige maatregelen te nemen ten aanzien van de Midden-Amer. kwestie. Men zal aandringen op het regt van Nicaragua op de haven van Greytown en zich om het Mosquito-beschermheerschap niet bekreunen. Een Amerik. escader zal naar die wateren vertrekken. Van den anderen kant heeft Engeland daar op dit oogenblik eene betere zeemagt dan tijdens de vernieling van Greytown, en zal dus de Amerik. expeditie niet wel iets vijandigs kunnen ondernemen; zij zal zich vermoedelijk bepalen tot het salueren der vlag van Nicaragua.

ZUID-AMERIKA.

Het stoomschip *La Plata* heeft berigten uit Valparaiso tot 1 Sept. en uit Lima tot 8 Sept. aangebragt.

Het staatkundig nieuws uit Chili is van weinig belang. De inkomende regten op de zijden goederen zijn van 25 op 15 pCt. verminderd. Er zijn aan de regering voorstellen gedaan tot óprigting van eene deposito- en disconto-bank met een kapitaal van 1.500 000 doll. Er is aan het congrès eene aanvrage gedaan voor eene concessie tot den aanleg van een spoorweg tusschen Copiapo en Caldera.

Uit Peru berigt men, dat de troepen der regering den aanval van de insurgenten afwachten, daar zij den vijand te sterk achten, om hem in zijne positie aan te vallen. Castilla, de aanvoerder der rebellen, wacht eene gunstige gelegenheid af om op de hoofdstad aan te rukken. Dagelijks ontvangt men te Lima bulletins, daar de president eene portatieve pers met zich voert.

— Nieuw Grenada verkeert steeds in een staat van regeringloosheid. De communicatie was gevaarlijk. De handel lijdt daardoor zeer. Men zegt dat een Amerikaan veel geschut van de regering heeft gekocht, om haar uit haren geldnood te redden.

De compagnie spande alle krachten in om den spoorweg te voltooijen. Het transport per muildier is toch zeer moeijelijk en somtijds gevaarlijk. Op den 28 Sept. werd een der ezeldrijvers vermoord en de bagage van onderscheidene passagiers van *La Plata* ging verloren. Greytown wordt met spoed herbouwd.

KAAP DE GOEDE HOOP.

KAAPSTAD, *den 6den November* 1854.

Het akelig vooruitzigt van eenen Kaffer-oorlog, indien niet op onze onmiddelijke grens, dan toch in eenen naburigen christelijken staat, begint den gezigteinder weder te verduisteren. Men spreekt over de verveling van een drie-maal over verteld verhaal; maar kan er iets akeliger zijn dan de eindelooze herhaling van zulke onverzachte verschrikkelijkheden als in dit gedeelte der wereld, met korte tusschen-ruimten, gedurende de laatste dertig jaren en langer, hebben plaats gevonden? — De schilderij is aan de verbeelding zoo gemeenzaam geworden, en echter zijn de bijzonderheden zoo terugstootend en hetgeen daarmede gepaard ging zoo onteerend voor alle betrokkene partijen, dat wij ons met verontwaardiging omkeeren, en te vergeefs wenschen om elk spoor van onze grensgeschiedenis uit ons geheugen te wisschen. Het heeft niets aanlokkelijks. De meêdogenlooze wreedheid van den barbaar, in koelen bloede een groot aantal weerlooze vrouwen en kinderen vermoordende; de beklagenswaardige mislukking van Zendelings beijvering om hen van hunne barbaarsche wreedheid te genezen; de schandelijke bedwangen, om niet te zeggen nederlagen, welke Britsche soldaten nu en dan van naakte wilden moesten verduren; de opgesmukte proclamaties en leugenachtige depêches van bevelvoerende officieren, niet zelden weêrlegd door private correspondentie uit de onmiddelijke nabijheid van het oorlogs-tooneel; het verachtelijk kluchtspel om de verliezen van lijders op de grenzen te boekstaven en vergoeding te beloven, zonder immer voornemens te zijn eenige te geven; de ontmoedigingen en wezenlijke hinderpalen mannen in den weg gelegd, die zoo wel gewillig als bereid waren hun eigen leed te wreken, op eene wijze welke hunne vijanden op eene krachtdadige wijze vrees zoude inboezemen; de grove ongerijmdheid om met onverbeterlijke wilden tractaten te sluiten — deze zijn eenige der kostbare bouwstoffen, welke het verhaal uitmaken van bijkans elken Kaffer-oorlog.

Het ergste van alles is dat wij blanken, van het Caucasische geslacht, wel te weten! zelfs niet eens den troost smaken te denken dat zij een voorbeeld van regtvaardigheid hebben gesteld. Indien zij ons vee hebben weggeroofd, hebben wij op hunne landerijen inbreuk gemaakt; indien zij trouw met ons hebben gebroken, hoe hebben de dienaren des Gouvernements trouw met hen gehouden? — Indien wilden benadeeld en getergd worden moeten wij verwachten dat zij hun ongelijk wreken; en wanneer het wederzijdsch plegen van daden van geweld gedurende zekeren tijd is voortgegaan, zijn de kansen voor eene hartelijke verzoening weinig. Wat in sterkte te kort schiet wordt aangevuld door list. Wanneer het hun belang niet langer is den oorlog voorttezetten, zullen de Kaffers zeker om vrede smeeken. welke nimmer geweigerd wordt op de eene of andere laffe voorwaarde om den schijn te bewaren, en aan de geheele wereld dat geen als een krijgskundige zegepraal te doen voorkomen, hetwelk inderdaad eene staatkundige nederlaag is.

Wat Kafferhoofden betreft, hun Gouvernement is van zeer primitiven aard, en, volgens hunne eigene erkentenis, hebben zij niet veel invloed op hunne stroopende onderdanen. Ook zijn hunne denkbeelden van regtvaardigheid en goede trouw, op zijn best maar slecht begrepen, nog verwarder geworden door hunne handelingen met de blanken. Het kan niet anders dan hunne ongeletterde gemoederen verbijsteren om zulk een opvallend contrast te zien tusschen de belijdenissen en de verrigtingen van hen, die boven hen in kennis verheven willen zijn.

De bloedige tooneelen, welke thans in de Transvaalsche Republiek staan vertoond te worden, en welke reeds begonnen zijn door een algemeenen moord, kunnen gemakkelijk worden opgespoord tot de behandeling welke Secheli teregt van de boeren verdiend heeft, toen hij uit zijn kraal verdreven werd met verlies van een aanmerkelijk getal van zijn volk. Het listig Opperhoofd heeft, sedert dien tijd over deze nederlaag aanhoudend gepeinsd, en de gedachte zamenspanning van zeven stammen, kan worden toegeschreven aan wraakzucht aan de zijde des Opperhoofds, dat van de blanken eene kastijding heeft ontvangen welke aan zijne medgezellen geen goed voorspelt. Afgescheiden hiervan, leven deze menschen, om hun vee te sparen, gedeeltelijk van wild, welke zij gedurende eenige jaren gewoon waren door het gebruik van vuurwapenen te bekomen. Later evenwel hebben de sterke mannen met de lange roers gezegd: vuurwapenen kunnen u niet worden toevertrouwd, gij moet u met de hasegaië vergenoegen. — Het verbod op den kruidhandel, ofschoon het slechts gedeeltelijk kan worden aangedrongen, moet voor de Kaffers een groot ongerijf zijn, en het moet eene bittere terging zijn om lieden, die zij niet anders als indringers kunnen beschouwen, afgescheiden van hetgeen zij reeds van hen geleden hebben, dood en verwoesting te zien aanrigten onder die troepen wild. welke de natuur schijnt te hebben daargesteld voor de kinderen van het land, en in hun gezigt die olifanten doodende, welke tot hiertoe een bron van winst waren voor de inlanders in hunne handelingen met reizende handelaars. Onder zulke omstandigheden kan er geen geheim bestaan omtrent den oorsprong des oorlogs. Noch is het moeijelijk te voorspellen, dat eene zamenspanning onder de Opperhoofden aanleiding geven zal tot vereenigde pogingen onder de Transvalers, en dat op het grondbeginsel van vergeldende regtvaardigheid — zulke regtvaardigheid als de mensch uitoefent, wanneer zijne dolste driften aan den gang zijn — de Kaffers voortaan regts en links zullen worden geveld, en eindelijk verminderd tot een getal, hetwelk niet veel wild ter voeding zal vereischen. Het zal alleen eene nadere opheldering zijn van eene wet, niet gegrond op regtvaardigheid of menschelijkheid, veel min in overeenstemming met het Christendom of menschlievendheid, maar opgesloten in den aard van zaken, dat wilden, als een onafhankelijk volk, niet leven kunnen in aanraking met beschaafde volken.

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Jan. 26	Nederlandsch	Albrecht Beyling	Muller	Australie		B. Kopersmit en co.
» 27	Nederl. Indisch st.	Koningin der Nederlanden	Deighton	Singapore.		Maclaine, Watson en co.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Vriendschap	T. W. Schuchard	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
»	Kinderdyk	W. Ouwehand		»
»	Doggersbank	Clowting		G. Suermondt en co.
»	Sara Lydia	B. van der Tak	Nederland	Reynst en Vinju.
»	Cortgene *	J. A. Scott	»	»
»	Geertrude *	J. Lourens	Cheribon	»
»	Argo	D. Huysers	Nederland	»
»	Oost-Indien	C. C. Mos		B. Kopersmit en co.
»	Gelderland *	Crap Hellingman	Nederland via Samar. en Soer.	Haeger en Schuurman.
»	Australie *	Jochems	Rotterdam	»
»	Doggersbank *	P. J. Kerkhoven	Soerabaya.	»
»	Madura	T. Donger	Samarang.	Tiedeman en van der Burg.
»	Louisa Jacoba Johanna	Deurholt	Padang	»
»	Nyverheid.	J. N. Mooi	Samarang en Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»	Mercurius.	P. Nepperus	Middelburg	Maclaine. Watson en co.
Nederl. Indisch	Asah Dullah	Said Hoesin.	Soerabaya.	D. N. Buijs en co.
» »	Naum Eijoeser	Monteiro	Samarang en Soerabaya	Coulster.
» »	Al Adanie	Sech Bakreso	Samarang en Macasser	»
» »	Almansoor	Sech Jemanie	Pamanoekan	»
Engelsch	Jessie	Nordquist	Nederland	Busing, Schröder en co.
»	Amazon			Hughan.
»	Lady Mary		Sydney	Hunter, Houghton en co.
»	Grace Longstaff	James Logan	Singapore	Maclaine, Watson en co.
»	Commodore	Swaney	»	Martin, Dyce en co.
Amerikaansch	Dolphin	Heijt	Singapore en Nederland	Paine, Stricker en co.
»	Witch of the Wave	S. V. Schreve	Amsterdam	»
»	Comet	Gardner	Bremen	»
»	Fire Fly	Sampson		Maclaine, Watson en co.
Russisch.	Idealet	A. J. Hensten.		Kreglinger. Dummler en co.
Zweedsch	New York	Wretman		Metzendorff, Willmans en co.
»	Oscar I	Mörk	Zweden	»
»	Solo	Kruse	»	Busing, Schröder en co.
Fransch	La Vallée de Loy	A. Dupeyrat	Bordeaux.	G. Suermondt en co.
»	Madagascar	E. Richardeau.	»	»
Deensch	Kongen of Danmark	L. R. Kruse	Falmouth	Bahre en Kinder.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 24 *tot en met den* 27 *Januarij* 1855.

AANVOER.

Van de Lampongs per praauw Kollek gez. Simad.

60 pic. dammer. 10 do. gomelastiek. *Gezagvoerder.*

Van Bantam per praauw sampang gez. Sangeet.

500 ps. huiden. 300 do. hoorn. 2 pic. gezn. buffelhuiden. *Oeij Boetjauw.*

Van Bantam per praauw sampang gez. Moersat.

16 pic. gomelastiek. *Io Tamsie.*

UITVOER.

Naar Soerabaya per ned. schip *Neerlands Koning*, gez. J. G. Tromp agenten Reijnst en Vinju.

2 bl. laken. 1 kt. manufact. 24 ks. likeur. 10 do. maag bitter. 25 keld. bessen genever. 1 kt. muzijk instrument. 25 oxh. azijn. 100 vn. azijn. 100 hammen. 25 vs. rolpens. 10 ps. ger. vleesch. 1 md. bessensap. 2 kn. koek. 1 do. geslagen ijzerwerk. 1 do. modewaren. 2 do. boeken papier. 1 do. sigaren. 100 vs. boter. 200 kazen. 15 kn. papier. 3 do. papier. 100 vs. boter. 18 do. groen. 3 kn. zwartsel. 5 do. vernis. 4 vs. loodwit. 1 kt. inh. 1 bascule. 32 kn. aardewerk. 1 do. lampen pendules. 1 do. eau de cologne. 8 do. naalden. 100 ks. wijn. à 1 doz. 150 do. cognac. 133 kn. rhijnwijn. 200 do. kazen. 46 kazen. 2 ks. kramerijen. 1 vat inkt. 150 hammen. 2 kn. saucijs de bologne. 1 do. knoopen. 25 ps. ger. vleesch. 330 kn. kazen. 100 kazen. 100 hammen. 75 md. min. water. 9 kn. groentens. 2 do. kantoorbehoeften. 2 do. sigaren. 3 do. modewaren. 3 do. toebereid. vleesch. 53 do. diversen. 3 rijtuigen. uit entrep. 100 lasten. steenkolen. 146 vn. bier. 1 kt. inh. 1 rijtuig. 2 do. frambozen azijn. 100 vs. boter. 60 ks. kaas. 10 kn. manufact. 1 kt. suikerwerk. 1 do. gezt. vleesch. 1 oxh. roodewijn. 1 kt. trijp. 1 do. diversen. 1 do. vruchten. 1 pak. 1 kt. boeken. 1000 pic. rijst. *Agenten.*

25 ks. specie. *N. H. M.*

Naar Balie Badong per Bal. schip *Srie*, gez. D. Crawford.

55⁸⁸/₁₀₀ en 37⁸⁸/₁₀₀ pic. gambier. uit entrep. *Kopersmit en co.*

35 ps. ledige. vaten. 2 kn. gedr. katoen. 2 bn. ong. katoen. uit entrep. *Adam en co.*

Naar Soerabaya via Samarang per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. T. H. Schmidt. agenten Kopersmit en co.

Lading voor Soerabaya.

5 kn. katoenen. uit entrep. 1 do. bat. kain pandjangs. *Mc. Ewen en co.*
1 kn. hoeden. *B. van Leeuwen en co.*
1 balie soija. en 5 ks. jap. voorwerpen. *Suermondt en co.*
12 kn. gedr. katoen. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
1 kt. zijden stoffen. *Gumprich.*
4 water ketels. 1 kt. diversen. *Kopersmit en co.*
1 blikk. koker. 1 kt. reg. *uit Reg. Pakh. Kopersmit en co.*
76 roll. chin. zijde. 50 ps. do. do. pangsie. 5 pakjes do. do. linten 14 coll. do. medicijnen. *Lie Oen.*
4 coll. provisien en dranken. *Goutjn.*
20 ks. gedr. katoen. uit entrep. en 4 ks. gedr. katoen. *Adam en co.*
5 ks. a. r. katoen. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*
1 kt. pleetwerk. *Adam en co.*
10 ks. provisien. 1 kt. 1 piano. *Laugier en Eemiol.*

Lading voor Samarang.

2 ks. boeken en papier. *v. Haren Nomen en Kolff.*
3 ks. genees middelen. *Gouvernement.*
1 kt. ruwe zijde. 50 roll. chin. zijde. 25 corg. eur. sarongs. *Han Tjengsan.*
1 kt. eau. de cologne. 1 st. jap. zijde. *de Fiennes.*
1 kt. spiegels. 1 do. schilderijen. 2 do. linnen. 1 do. meel. 1 do. inh. 1 doos zilverwerk. 3 ps. wit katoen. 4 do. servettengoed. 1 do. laken. *Platon.*
35 md. suiker. *Laugier en Eemiol.*
eenige gouv. goederen. *Gouvernement.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.